

се односи на државни поредак, односно уређење једне државе. Устав као основни закон се издваја од других обичних закона у том смислу што се схвата као врховни закон земље који доноси сам народ и који стоји и над самом владом и законима, тако да се забрањује законодавцу који доноси обичне законе да може да утврђује и мења сам облик државе и то по уобичајеном законодавном поступку.

Устав је основни и највиши закон земље, али и извор свих других потоњих аката који се доносе иза њега па тако постоји и ограничавајући устав као дело конституишуће власти (уставотворне) који се разликује од тих других аката који су израз и дело конституисане власти. Ова прва (конституишућа) утемељује државу и све њене власти а ова друга (конституисана) у складу са уставом доноси и извршава законе и решава спорове који произилазе из таквог извршења закона.

Ограничавајући устав садржи ограничења за све власти јер поставља границу преко које те власти не смеју да пређу а у интересу очувања основних слобода и права грађана. Ова ограничења свих власти су садржана у уставу јер свака власт само у уставу налази своју границу и тако стиче услов да буде уставна, да постане ограничена влада. И на крају, устав се појављује и као јемство слободе и то би био устав слободе, акт који утемељује слободе, па зато први, најранији устави нису били ништа друго него *constitutio libertatis*.

А. КЛАСИЧНЕ ТЕОРИЈЕ О ВРСТАМА УСТАВА

У оквиру ове класичне теорије о врстама устава до данас постоји неколико класификација које су актуелне и данас, с тим да неке од њих имају више историјски него теоријски и практични значај. Међу овим класичним теоријама о врстама и подели устава издвајају се следеће:

1. ПИСАНИ И НЕПИСАНИ УСТАВ

Подела на писане и неписане уставе спада у оне најстарије, најраспрострањеније теорије о врстама устава. Писани устави су они чија су правила утврђена у једном или више писаних докумената, док би неписани устави били у ствари обичајни устави, настали од обичаја и других неписаних правила. Ова подела је изведена према форми, облику у коме је устав изражен: писани је у писаној форми а неписани у форми обичаја. Ова подела више није актуелна јер данас доминирају писани устави каква је већина у свету па се она више помиње из историјских